

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

17 και 18 Ιουνίου 2004

Βρυξέλλες

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ, κ. ΡΑΤ ΣΟΧ
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

02/S-2004

Γενική Διεύθυνση Προεδρίας

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2004)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2004)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2004\06-Bruxelles

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ COX ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18 ΙΟΥΝΙΟΥ 2004

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Πρόκειται για την πρώτη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου μετά τις ευρωπαϊκές εκλογές της 10-13 Ιουνίου, το μεγαλύτερο εγχείρημα διεθνικής και πανηπειρωτικής δημοκρατίας που επιχειρήθηκε ποτέ στην Ευρώπη. Ως Πρόεδρος του Κοινοβουλίου, είμαι υποχρεωμένος να σας πω ότι πιστεύω ότι οι εκλογές, ανεξάρτητα από τις ιδιαιτερότητες επιμέρους αποτελεσμάτων, ήταν απογοητευτικές για δύο λόγους.

Η σχετικά χαμηλή συμμετοχή – ακριβώς στο ίδιο επίπεδο όπως και το 1999 στην Ευρώπη των 15 (49%), αλλά με χρόνιο απουσιασμό στα περισσότερα νέα κράτη μέλη (26%) – υπογραμμίζει αυτό που πολλοί από εμάς φοβόμασταν : τη δυσκολία πολλών πολιτών να συνδεθούν με την ΕΕ και να εκτιμήσουν τα πραγματικά οφέλη που φέρνει στην καθημερινή ζωή τους.

Δεύτερον, η ενίσχυση των ευρωσκεπτικιστικών – και σε ορισμένες περιπτώσεις ευρωφοβικών – δυνάμεων αποτελεί ένδειξη για μια αρνητική κλιμάκωση, από την αδιαφορία στην εχθρότητα, μιας μικρής αλλά σημαντικής μειοψηφίας απέναντι στο όλο ευρωπαϊκό εγχείρημα.

Οι εκλογές ήταν μια χαμένη ευκαιρία. Δυστυχώς, πάρα πολλά πολιτικά κόμματα επικεντρώθηκαν σε εθνικά ή προσωπικά ζητήματα. Η Ευρώπη ήταν ο μεγάλος απών από τις ευρωπαϊκές εκλογές.

Τώρα πρέπει να δείξουμε πολιτική ηγεσία και αυτό σημαίνει να ριχτούμε δραστήρια στη μάχη για να κερδίσουμε τις καρδιές και τα μυαλά των ευρωπαίων πολιτών. Αν δεν το κάνουμε, οι αρνητικές τάσεις θα ενισχυθούν και το ευρωπαϊκό εγχείρημα δεν θα προχωρήσει. Τα αποτελέσματα ήταν απογοητευτικά για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αλλά πρέπει να αποτελέσουν σήμα κινδύνου για όλα τα θεσμικά όργανα. Οι κυβερνήσεις εκείνες οι οποίες, όπως ελπίζουμε, μετά το Σαββατοκύριακο αυτό θα ηγηθούν της εκστρατείας για την επικύρωση όπου διεξαχθεί δημοψήφισμα, έλαβαν καθαρό μήνυμα αφύπνισης.

Τώρα η ευθύνη των ευρωπαίων πολιτικών είναι να αγωνιστούν για την Ευρώπη. Πρέπει να υπερασπίσουμε το ευρωπαϊκό μας όραμα σε μια γλώσσα που να είναι κατανοητή από τους πολίτες. Η Ευρώπη που υπερασπιζόμαστε πρέπει να είναι μια Ευρώπη που να τους αφορά. Η Ευρώπη δεν είναι απλώς το πιο επιτυχημένο εγχείρημα συμφιλίωσης που γνώρισε ποτέ ο κόσμος: αφορά επίσης τις θέσεις εργασίας, την ασφάλεια, τις βελτιωμένες υποδομές και τα υψηλά περιβαλλοντικά πρότυπα. Αφορά την επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης, ευημερίας και ασφάλειας για τους λαούς μας. Αν συνδέσουμε τις πολιτικές μας φιλοδοξίες για την Ευρώπη με την παροχή απτών αποτελεσμάτων στους πολίτες μας, αν τονίσουμε την ευρωπαϊκή διάσταση των ζητημάτων που γνωρίζουμε ότι ενδιαφέρουν τους πολίτες μας – ανεργία, τρομοκρατία, εγκληματικότητα, το μέλλον των συνταξιοδοτικών ταμείων, οικονομική ανάπτυξη, και, ιδίως στα νέα κράτη μέλη, γεωργία – θα αντιστρέψουμε το ρεύμα και δεν αποκλείεται να αναζωπυρώσουμε τον ενθουσιασμό για την Ευρώπη, έναν ενθουσιασμό που τόσο πολύ έλειψε το περασμένο Σαββατοκύριακο. Και για τούτο απαιτείται να επικεντρωθούμε στα ουσιαστικά και να πετύχουμε.

*

* *

ΧΩΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ανάμεσα στα αποτελέσματα που επιζητούν οι πολίτες και στα οποία η Ευρώπη έχει σαφή προστιθέμενη αξία, περιλαμβάνεται σε περίοπτη θέση η πρόληψη της τρομοκρατίας και η οικοδόμηση ενός κοινού χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Επομένως, επαναλαμβάνω σήμερα την έκκληση που ήδη απεύθυνε το Κοινοβούλιο στις 11 Μαρτίου, για ένα Ευρωπαϊκό Συμβούλιο "Τάμπερε ΙΙ" το οποίο να προβεί στην επισκόπηση της πείρας των τελευταίων πέντε ετών, να σταθμίσει τις αδυναμίες και τα επιτεύγματα της πολιτικής μας και, αξιοποιώντας την ώθηση από τη σημερινή συνάντηση, να χαράξει μια νέα ημερήσια διάταξη και ένα μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα, με αίσθηση πολιτικού επείγοντος και στρατηγικής. Το ειδικό αίτημα που σας απευθύνω σχετικά, είναι το τομεακό αυτό συμβούλιο να νομοθετήσει σε αυτό τον ευαίσθητο για τους πολίτες τομέα, όχι πίσω από τις πλάτες των κοινοβουλίων, των εθνικών και του Ευρωπαϊκού, αλλά ανοιχτά, με πραγματική διαβούλευση και διάλογο με τους βουλευτές.

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ

Στα σχέδια συμπερασμάτων, η Προεδρία υπογραμμίζει ορθά ότι η Βουλγαρία και η Ρουμανία είναι τμήμα της αναντίστρεπτης διαδικασίας της πέμπτης διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εξ ονόματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου χαιρετίζω την πολύ ουσιαστική πρόοδο που έχουν σημειώσει και τα δύο αυτά κράτη στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις και ιδιαίτερα το κλείσιμο, αυτή την εβδομάδα, όλων των κεφαλαίων για διαπραγματεύσεις με τη Βουλγαρία. Το Κοινοβούλιο έχει εκφράσει πολύ συγκεκριμένες ανησυχίες για τη μεταρρυθμιστική διαδικασία στη Ρουμανία. Αν η Ρουμανία δεν ολοκληρώσει τις μεταρρυθμίσεις, υπάρχει κίνδυνος να διαφοροποιήσει τη θέση της στη διαδικασία της διεύρυνσης.

Το Κοινοβούλιο χαιρετίζει θερμά την ιδέα του ανοίγματος διαπραγματεύσεων με την Κροατία στις αρχές του 2005. Όπως επισημαίνετε στα συμπεράσματά σας, κ. Πρόεδρε, η μετάβαση στην επόμενη φάση για την προσχώρηση της Κροατίας αναμένεται να αποτελέσει ερέθισμα για τη νέα ευρωπαϊκή προοπτική της περιοχής των Δυτικών Βαλκανίων.

Για την Τουρκία, εναπόκειται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου να αποφασίσει αν θα οριστεί ημερομηνία για την έναρξη διαπραγματεύσεων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο φυσικά θα έχει ως γνώμονα την έκθεση της Επιτροπής, η οποία αναμένεται το φθινόπωρο. Ελπίζω, ωστόσο, πως θα θελήσετε να καταγράψετε το γεγονός ότι αναγνωρίζουμε τις συνεχιζόμενες προσπάθειες μεταρρύθμισης στην Τουρκία και τον πολύ θετικό ρόλο που διαδραμάτισε η Τουρκία στις διαπραγματεύσεις για το ειρηνευτικό σχέδιο Ανάν και στα όσα ακολούθησαν. Εμείς στο Κοινοβούλιο είμαστε ιδιαίτερα ευχαριστημένοι για την απελευθέρωση της Leyla Zana, την οποία έχουμε τιμήσει με το Βραβείο Ζαχάρωφ, καθώς και των συναδέλφων της.

*
* *

Σήμερα είναι η δέκατη τρίτη και τελευταία φορά που μιλώ ενώπιόν σας, από την έναρξη της θητείας μου ως Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Στο διάστημα αυτό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατά τη γνώμη μου, καταξιώθηκε ως **ώριμος και αξιόπιστος νομοθετικός εταίρος** του Συμβουλίου και της Επιτροπής, υπογράμμιζε δε ανά πάσα στιγμή την πρωτοκαθεδρία της πολιτικής.

Τα τελευταία πέντε χρόνια το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει εκπληρώσει το θεσμικό του καθήκον με την **αποτελεσματική και υπεύθυνα** άσκηση των νομοθετικών εξουσιών του. Τα τελευταία πέντε χρόνια ολοκληρώθηκαν με επιτυχία 403 διαδικασίες συναπόφασης και 86 διαδικασίες διαπραγματεύσεων συνδιαλλαγής, δηλαδή 250% περισσότερες σε σύγκριση με την προηγούμενη πενταετία. Δύο μόνο προτάσεις δεν εγκρίθηκαν: η οδηγία για τις εξαγορές επιχειρήσεων το 2001 και η οδηγία για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες το 2003.

Το Κοινοβούλιο ολοφάνερα **δεν επιδίωξε να εξαντλήσει τα όρια των κοινοβουλευτικών προνομίων του**. Σχεδόν το ένα τρίτο των διαδικασιών ακολούθησαν την ταχεία μέθοδο και εγκρίθηκαν σε πρώτη ανάγνωση, ενώ από τις υπόλοιπες οι μισές συμφωνήθηκαν και ολοκληρώθηκαν σε δεύτερη ανάγνωση, σε διαδικασίες "προ-συνδιαλλαγής", αφήνοντας μόνο το ένα πέμπτο για την καθαυτό συνδιαλλαγή. Σε απλούστερη γλώσσα, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο χρησιμοποίησαν τον νομοθετικό μηχανισμό πολιτικά, με έντονη κοινή λογική και στρατηγική θεώρηση.

Όταν μίλησα για πρώτη φορά μπροστά σας, στη Βαρκελώνη, έκανα λόγο για το χάσμα που πρέπει να γεφυρώσουμε μεταξύ στόχων και αποτελεσμάτων. Πουθενά αλλού δεν είναι αυτή η ανάγκη τόσο έκδηλη όσο στην Ατζέντα της Λισσαβόνας, όπου το **χάσμα μεταξύ στόχων και αποτελεσμάτων μας οδηγεί σε χάσμα αξιοπιστίας** για το όλο εγχείρημα. Με ικανοποίησή μου διαπιστώνω ότι καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου το Κοινοβούλιο απέδωσε κατά 100 % τα αναμενόμενα και απέδειξε την ετοιμότητά του να αντεπεξέλθει στις νομοθετικές ευθύνες του και να εργασθεί με ταχύτητα. Χάρη στη συνεργασία τη δική σας και της Ιρλανδικής Προεδρίας, το Κοινοβούλιο μπόρεσε να ολοκληρώσει το έργο του με μια χωρίς προηγούμενο τελική ταχύτητα. Δεν πρέπει να αφήσουμε το επίτευγμα αυτό χωρίς συνέχεια.

Θα θυμάστε ότι, **επίσης στη Βαρκελώνη, είχα προτείνει, και εν τω μεταξύ έχουμε επιτύχει, μια διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση της νομοθεσίας, δηλαδή να συμφωνήσουμε σε ένα σύνολο κατευθυντήριων γραμμών** για να προσδώσουμε μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και διαφάνεια στον τρόπο με τον οποίο θεσπίζουμε μαζί την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Η ποιότητα της νομοθεσίας μας είναι θέμα κεφαλαιώδες. **Τώρα καλούμαστε να εφαρμόσουμε τη συμφωνία** στην οποία καταλήξαμε.

Πρώτον, πιστεύω ότι πρέπει να φέρουμε στο προσκήνιο την **ενοποίηση και απλούστευση** της νομοθεσίας, ένα θέμα που για πολύ μεγάλο διάστημα είχε ξεχαστεί στο παρασκήνιο, και να επιστρατεύσουμε τη θέληση και τους πόρους για την αναδιάρθρωση του δυσκίνητου σώματος των νομοθετικών κειμένων. Πρέπει να καταρτίσουμε ένα **κοινό και ιεραρχημένο πρόγραμμα των τριών θεσμικών οργάνων, με ακριβές χρονοδιάγραμμα**. Τα αποτελέσματά μας πρέπει να αντανακλούν τους δεδηλωμένους στόχους μας: **απλότητα, σαφήνεια και ασφάλεια δικαίου**.

Δεύτερον, πρέπει να εξετάσουμε σοβαρά τις εναλλακτικές λύσεις **στη ρύθμιση τις οποίες προβλέπει η συμφωνία**. Φυσικά πρέπει να νομοθετούμε σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά **να νομοθετούμε καλύτερα και λιγότερο**. Είναι ένα ζήτημα επικουρικότητας, στο οποίο τα θεσμικά μας όργανα μπορούν να συμφωνήσουν, επηρεάζει όμως και την ανταγωνιστικότητα. Δεν θέλουμε ασφαλώς να επιβραδύνουμε την ανάπτυξη με περιττούς κανόνες και διατάξεις όταν υπάρχουν εφικτές και ευέλικτες εναλλακτικές λύσεις.

Τρίτον, πρέπει να συμφωνήσουμε το ταχύτερο δυνατόν σε **κοινά κριτήρια και κοινή μεθοδολογία για την εκτίμηση του αντικτύπου** της νομοθετικής διαδικασίας, έτσι ώστε να μετράμε καλύτερα τις δημοσιονομικές και οικονομικές επιπτώσεις που έχει η δράση μας στην **απασχόληση, την ανταγωνιστικότητα** και το **περιβάλλον**. Και πάλι, αν δεν επιστρατεύσουμε θέληση και πόρους στο

έργο αυτό, η ποιότητα της νομοθετικής μας παραγωγής θα μειωθεί και τελικά θα ζημιωθεί ο ευρωπαϊός πολίτης.

Σε πολλούς τομείς της δημόσιας πολιτικής πρέπει να προχωρήσουμε από τις αξιέπαινες δηλώσεις καλών προθέσεων σε πρακτικά αποτελέσματα. Πολύ συχνά υπάρχουν κενά ανάμεσα στις πολιτικές φιλοδοξίες μας και στις δυνατότητες και την πολιτική μας προθυμία να δράσουμε. **Κεντρικό καθήκον για την επόμενη Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το επόμενο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα είναι να επικεντρωθούν στα απαραίτητα και να εστιαστούν στα αποτελέσματα.** Το έργο τους θα διευκολυνθεί σημαντικά εάν υπάρξει ανανεωμένη έμφαση στη μετάδοση του δημόσιου σκοπού της Ευρώπης σε απλή γλώσσα.

Πάνω απ' όλα, στην επικοινωνία μας προς το ευρύτερο κοινό και στην εκστρατεία μας πρέπει να μιλάμε για μια Ευρώπη που έχει πραγματικό νόημα. Πρέπει να μιλάμε για την Ευρώπη των αξιών και να μην περιοριζόμαστε σε στείρες αναλύσεις για μια Ευρώπη αγορών ούτε στις περίπλοκες λεπτομέρειες της κοινής αγροτικής πολιτικής, όσο απαραίτητες και αν είναι. Πρέπει να μιλήσουμε στους πολίτες για την πίστη μας στην πολυφωνική δημοκρατία και την κεντρική θέση που έχει στο ευρωπαϊκό εγχείρημα.

Έχουμε δημιουργήσει έναν νέο ευρωπαϊκό τρόπο. Δεν πρέπει να δειλιάσουμε να τον εκφράζουμε ολόπλευρα στην πολυμερή παγκόσμια σκηνή.

Αυτό το βασισμένο σε αξίες πρόγραμμα μας υποχρεώνει να δώσουμε έμφαση στην από κοινού ανακάλυψη και οικοδόμηση μιας **νέας ευρωπαϊκής αρμονίας**. Αυτός είναι ο νέος ορίζοντας. Αυτό είναι το βήμα **πέρα από την Ευρώπη της εναρμόνισης**. Στηριγμένη σε ισχυρές αξίες, εστιασμένη σε σαφή συμφέροντα, ενδυναμωμένη από τη μεγαλύτερη δυνατότητα δράσης, ενισχυμένη από κοινή πολιτική βούληση και όραμα, αυτή η νέα Ευρώπη, είμαι βέβαιος, θα μπορέσει να αντεπεξέλθει στις παγκόσμιες προκλήσεις του νέου αιώνα.

Αυτό το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει ένα εμβληματικό καθήκον: να συμφωνήσει σε ένα καλό Σύνταγμα που επιτέλους να θέσει τέρμα σ' αυτή την παρατεταμένη περίοδο θεσμικής ενδοσκόπησης, αλλά που πρέπει επίσης να συνοδεύεται από τη δέσμευση να συγκεντρώσουμε την υποστήριξη της κοινής γνώμης που είναι απαραίτητη για την κύρωσή του, καθώς και από την ανανέωση των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, και ιδίως της Επιτροπής μετά τις εκλογές. Ελπίζουμε ειλικρινά ότι θα πετύχετε το στόχο σε αυτή τη συνεδρίαση. Κάτι τέτοιο θα είναι το ισχυρότερο μήνυμα προς τους ευρωσκεπτικιστές και προς εκείνους που αμφισβητούν την αποφασιστικότητά μας: θα είναι το μήνυμα ότι η Ευρώπη είναι **πάλι στα πράγματα**: είναι μια Ευρώπη των 25 που λειτουργεί.